

Szakjelentés

Katechéta-lelkipásztori munkatárs BA szak
2017/2018

Készítette: Dr. Hodossi Sándor
(főiskolai docens, szakfelelős)

2018. május 29.

a. Jelentkezési és felvételi adatok, azok változásának irányai, tendenciái 2013-2018

A KLM szakon a nappali tagozatos képzésre jelentkezők számának csökkenése, ezzel párhuzamosan a levelező képzés iránti érdeklődés növekedése figyelhető meg. Véleményem szerint ez a tendencia egyértelműen külső tényezőkkel magyarázható. 2013 előtt nagy várakozás előzte meg a kötelezően választható hit és erkölcstan tantárgy bevezetését a köznevelés 1-8. évfolyamán. Ugyanakkor sok volt a bizonytalanság is a várakozások mellett. Hogyan működik majd a gyakorlatban, milyen előre nem látható kérdéseket vet fel az új rendszer? A várakozásoknak megfelelően a 2013-tól felmenő rendszerben bevezetett változások következtében folyamatosan nőtt mind a hittan csoportok, mind pedig a református hittanra járó diákok száma. Ez azonban nem jelentette a hitoktatók iránti kereslet drasztikus növekedését. Ennek két oka volt. Részben az, hogy sok helyen továbbra is a lelkészek tartották az általános iskolai hittan órákat, akár a törvényben megengedett óraszám felett is. Másrészt az is előfordul, hogy szakirányú felsőfokú végzettség nélkül (pedagógus diplomával) végzi valaki a hitoktatást. A hitoktatói pályára tudatosan készülő fiatalokat elbizonytalanítják az idősebbektől, gyakorló hitoktatóktól kapott információk. Mivel nem látják biztosítottnak megélhetésüket, hosszú távú jövőjüket ebben a szolgálatban, inkább máshová adják be jelentkezésüket.

A levelező tagozaton más a helyzet. Általában egy már kiépített egzisztencia adja azt a háttérrel, amely lehetővé teszi, hogy részmunkaidőben, másodállásként végzett szolgálatot vállaljanak, ezzel teljesítve régi álmukat. Ugyanakkor olyanok is részt vesznek levelező képzésünkben, akik új egzisztencia kiépülését remélik a megszerzendő diplomától. Vannak olyan hallgatóink is, akik pedagógus pályán dolgozva, akár saját iskolájukban is szívesen végeznék a hitoktatás.

Nappali tagozatos diákjaink között többen is vannak, akik egyfajta „menekülési útvonalnak” tekintik a képzést. Ők két irányból érkehetnek. Részben azok tartoznak ide, akik a teológia-lelkész szakon nem tudják teljesíteni tanulmányi kötelezettségeiket, de nem akarnak elszakadni az egyetemtől, inkább a rövidebb képzési idő alatt és könnyebben megszerezhető KLM diplomát tűzik ki célul. Ők a lelkész szakon már teljesített alapozó tárgyak beszámításával tovább rövidülő képzési időbe reménykednek. A másik irányt azok a 18. életévüket még be nem töltött Kárpátaljáról érkező fiatalok jelentik, akik életkoruk miatt nem kerülhetnek azonnal lelkész szakra, de a KLM képzés ad lehetőséget arra nekik, hogy belépjenek az egyetem világába.

A vizsgált időszakban előfordult az is, hogy két hallgatónk a KLM szak végzése közben jelentkezett lelkész szakra azzal a céllal, hogy mindkét diplomát megszerzik. Egyértelmű, egy irányba mutató tendenciáról sem a nappali, sem a levelező képzés tekintetében nem beszélhetünk. A szak jövője nagy mértékben függ a külső körülmények, feltételek alakulásától.

b. A Neptun egységes elektronikus tanulmányi rendszer adatai

i. A lemorzsolódás mértéke

A vizsgált időszakban összesen 10 hallgató szakította meg tanulmányait diploma megszerzése nélkül. A lemorzsolódás okai a következők voltak: saját bejelentés a képzés megszakítására (5fő), képzésváltás intézményen belül (2fő), képzési kötelezettségek nem teljesítése (2fő), bejelentkezés elmulasztása a megengedettnél többször (1fő). Mivel a képzés megszakításának nagyon különböző okai voltak az egyes esetekben, egyértelmű tendencia nem látszik kirajzolódni a kisszámú adatokból. Az megállapítható, hogy a lemorzsolódás mértéke nagyjából megegyezik a hittanár-nevelő MA képzésen tapasztalhatókkal.

ii. A ki nem adott diplomák száma

2013-2018 között összesen 49 hallgató tett záróvizsgát KLM szakon egyetemünkön. Közülük nyelvvizsga hiányában kilencen nem kaphatták készhez oklevelüket. Ezt az arányt egyetemünk további BA képzéseinek hasonló adataival érdemes összevetni. Így azt látjuk, hogy a közel 20%-os aránya jobb, mint a tanító és a kommunikáció és médiatudomány szakosoknál.

iii. kimagaslóan alacsony/magas átlageredménnyel teljesített tárgyak

A képzés részét képezik olyan tantárgyak, amelyek gyakorlati jellegüknél fogva korlátozottan alkalmasak differenciált értékelésre. (pl. A vallási szocializáció tárgy elsősorban a hallgatók saját vallási fejlődésének tudatos reflexiójára épül. A csoportmunka során jellegzetes típusokat különítünk el, majd a különböző családi indíttatások előnyeiről és hátrányairól beszélgetünk. A kurzust lezáró írásbeli feladat is önreflexió. A megadott terjedelemben elkészült vallomások ötfokú skálán való értékelése nem volna életszerű. Tanszéki konszenzus alakult ki abban a kérdésben, hogy aki aktívan részt vesz az órákon, megadott határidőre elküldi az előírt terjedelemben elkészített dolgozatát, jeles osztályzatot kap.)

A leggyengébb eredménnyel teljesített tárgyak a szakon:

c. A hallgatók elégedettsége az elégedettségi felmérések és a szak hallgatói fórumán szerzett tapasztalatok alapján

i. hallgatói elégedettségi felmérés

A hallgatói elégedettségi felmérés eredményei azt mutatják, hogy a szak hallgatói az intézményi átlag feletti mértékben elégedettek az intézményben folyó képzés színvonalával. Ebből következik, hogy az intézményi átlagnál többen jelentkeznének egyetemünk más képzéseire is, hogy új diplomát szerezzenek. Ez részben az intézménnyel való elégedettséget bizonyítja, ugyanakkor jelzés arról, hogy a KLM BA diploma mellett többen szükségét érzik újabb képesítés megszerzésének a munkaerő piacon való biztosabb érvényesüléshez. Ugyancsak intézményi átlag felett értékelték az egyházzal, várossal való együttműködés szintjét. Az átlagnál kisebb elégedettség egyedül az intézmény megközelíthetőségével kapcsolatban volt tapasztalható.

ii Hallgatói fórum

Mivel a szak hallgatóinak többsége levelező képzésben tanul, a nappali tagozatos hitéleti szakos hallgatók fórumán kívül a levelezős hallgatókat is megkérdeztem tapasztalataikról az utolsó konzultációjuk alkalmával. A levelezős hallgatók alapvetően elégedettek a képzéssel, hasznosnak és érdekesnek tartják tárgyaik túlnyomó többségét, segítőkészek az oktatókat. Legnagyobb nehézséget számukra az Ószövetségi és Újszövetségi bevezetés, valamint a pszichológia tárgyak jelentették.

d. Oktatói munka hallgatói véleményezése az adott szak tárgyai vonatkozásában

A szakfelelősi értekezlet döntése értelmében ezt a témakört nem vizsgáltuk.

e. Tehetséggondozás (versenyeredmények, TDK)

A szak hallgatóinak speciális összetétele magyarázza, hogy TDK házi fordulójában senki sem vett részt az elmúlt években. Sajnos a tendenciák ismeretében a közeljövőben sem várható alapvető változás ezen a téren.

f. Záróvizsgák tapasztalatai

A 2017. évi záróvizsgát követően 4 végzett hallgató töltötte ki a kérdőívet. Leginkább azzal az állítással értettek egyet, hogy a képzés szakmai szemléletet és gondolkodásmódot adott. (75% teljes mértékben, egy fő zömében tartotta igaznak az állítást.) A válaszok alapján legkevésbé a szakmai gyakorlatszerzés lehetőségeivel voltak elégedettek képzésük során. Ketten a végzettségüknek megfelelő munkát keresnek, egy hallgató tervezett szakirányú továbbtanulást, míg egy fő más jellegű, de diplomához kötött munkahelyen képzelte el jövőjét.)

g. Az 1,3,5 éve végzett hallgatók elégedettségi felméréseinek tapasztalatai

Végzett KLM szakos hallgatóink közül öten töltötték ki a DPR kérdőívet. Senki sem volt munkanélküli közülük az egyetem elvégzését követően. Négyen személyes (feltehetően gyülekezeti) kapcsolatok révén, egy fő tanári ajánlás segítségével kapott munkát. Legkevésbé a munkájukért kapott jövedelemmel, valamint munkájuk társadalmi megbecsültségével elégedettek a válaszolók. Ennek alapján érthető, hogy többségükben felmerült már a munkahely változtatásának gondolata. Ugyanakkor a válaszadók többsége (60%) úgy nyilatkozott, hogy ha most állna pályaválasztás előtt, ugyanezt az egyetemet és ugyanezt a szakot választaná.

h. A szak oktatóinak helyzetértékelése a szak oktatónak bevonásával készített C-SWOT analízis alapján

Külső korlátok:

- A közép/hosszú távú szakmai karrier tervezhetőségének lehetetlensége
- Alacsony anyagi és erkölcsi megbecsülés (egyházon belül is!)
- Politikai változásoknak való nagyfokú kitettség (ld. tervezhető jövő hiánya)

Belső korlátok:

- A szak teológián belüli alacsony szintű megbecsültsége
- A képzés nem nagyon veszi figyelembe a környező egyházi/társadalmi közeg realitásait

Erősségek:

- Kis létszámú, egymást személyesen számon tartó, segítő csoportok (különösen a levelező képzésre igaz.)
- Személyes tanár-diák kapcsolat
- Kiterjedt intézményi kapcsolatrendszer

Gyengeségek:

- Oktatói túlterheltség, levelezős órák magas száma
- Óraháló összehangoltságának hiánya

Lehetőségek:

- Szakpáros képzés indítása (tanítószakhoz kapcsolódva)
- Gyakorlatok határfokának növelése

Veszélyek:

- Hallgatói lemorzsolódás
- A kevés jelentkező veszélyezteti a szak létét

i. Az intézményfejlesztési tervnek az adott szakra vonatkozó célkitűzései és akciótervei az intézményfejlesztési tervben rögzítettek szerinti, időarányos teljesítése

Az intézményfejlesztési terv feladatként határozza meg a hosszú távú piackutatást, a munkáltatók és a reménybeli hallgatók igényeinek felmérését.

KLM-kántor szakirány indítása is szerepel a stratégiai célok között, ami a szakpáros képzés irányába mutat. Az akkreditációs intézkedési terv 35. pontja „jobb marketinget” vár el a szaktól, azonban az előző gondolatokból következően nem marketingre, hanem tervezhető, biztos megélhetést biztosító jövőképre van szükség a szak remélt megerősödéséhez.

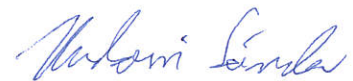
A gyakorlatvezetőkkel való folyamatos kapcsolattartás stratégiai cél, ám az erre való törekvés nem mindig sikeres.

Értékelő záradék

Véleményem szerint

- a. A Katechéta-lelkipásztori munkatárs BA szak 2018 nyarán megfelel az akkreditációs követelményeknek.
- b. Az intézményfejlesztési célok döntő többsége időarányosan megvalósul a szakon.
- c. Beavatkozásra váró terület: KLM- kántor szakirány indításának lehetőségének ismételt átgondolása a jelentkezési tendenciák figyelembe vételével.

Debrecen, 2018. május 30.

Dr. Hodossi Sándor

szakfelelős